

FOLKETINGETS EU-OPLYSNING

Christiansborg
1240 København K
telefon 3337 3337
euopl@folketinget.dk
www.eu.dk

NOVEMBER 2018

Hvordan bruger EU pengene?

EU'S FREMTID VEDRØRER ALLE BORGERE I DANMARK – PÅ TVÆRS AF GENERATIONER. DERFOR SKAL VI TALE OM, HVAD VI VIL MED EU – OGSÅ NÅR VI IKKE SKAL STEMME OM EU. DEBATTEN HAR ALDRIG VÆRET MERE AKTUEL END NU, HVOR EUROPA OPLEVER STORE OG NYE UDFORDRINGER.

Der er heldigvis mange muligheder for at forme vores fælles fremtid. Derfor ønsker Folketinget at gå i dialog med et bredt udsnit af danskere for at modtage forslag, ideer og gode råd. Det vil gøre politikerne bedre rustet til at tage diskussionen med andre landes folkevalgte.

Dialogen med danskerne skal være nærværende - for politik handler om mennesker. Så debatten må ikke bare handle om bureaukrati, institutioner og proces. Den skal handle om danskernes holdninger til en virkelighed, der er tæt på vores liv og hverdag.

Ved fem arrangementer rundt omkring i Danmark i efteråret 2018 møder politikerne danskerne til en snak om en række vigtige emner, der vedrører os alle.

De første fire møder handlede om:

- Klima og EU i verden
- Hvordan bruger EU pengene?
- EU og vores sikkerhed
- Hvordan påvirker EU vores økonomi og velfærd?

Input fra disse møder er bragt videre til en folkehøring om fremtidens EU med 400 deltagere, hvor folketingspolitikere mødes for at samle at samle inspiration og viden om, hvad danskerne mener.

Danskerne, der deltager i arrangementerne, er udvalgt af et analyseinstitut, så de udgør et repræsentativt udsnit af den danske befolkning. I sidste ende giver det repræsentative

udvalg af danskere regeringen en folkelig stemme og forslag til handling, som politikerne kan tage med, når forhandlingerne om EU's fremtid føres i Bruxelles og andre steder i Europa.

Se mere om debatten om fremtidens EU på www.eu.dk

Den tyske kommissær med ansvar for budgettet Günther Oettinger (til venstre) og kommissionsformand Jean-Claude Juncker præsenterer deres syn på EU's budget. Foto: Kommissionen.

Slagsmålet om EU's budget

EU har i dag 28 medlemslande med godt 500 millioner indbyggere og et budget, som svarer til godt 2.000 kr. pr. person om året.

EU-landene forhandler nu om rammen for EU's budget for de næste 7 år.

Budgettet sætter en retning for, hvad EU kan gøre i de kommende år. Ligesom i enhver hus-holdning er et budget et spørgsmål om prioritering. Hvor stor skal kagen være, og hvordan skal den skæres? Hvem skal finansiere gildet?

Svære forhandlinger

Forhandlingerne om EU-budgettet vil denne gang blive ekstra vanskelige, fordi Storbritanniens farvel til EU efterlader et hul på omkring 90 mia. kr. i EU's årlige budget.

MARATONFORHANDLINGER:

Det er Kommissionen, som kommer med et forslag til EU's 7-års budget. Det skal så vedtages med enstemmighed blandt EU-landene. Hvert land har altså vetoret. Derefter skal Europa-Parlamentet godkende budgettet. Det er ikke let at gøre alle glade. Sidste gang tog det næsten 2,5 år at få enderne til at mødes og blive enige.

HVAD SKAL PENGENE BRUGES TIL?

Støtte til landmændene?

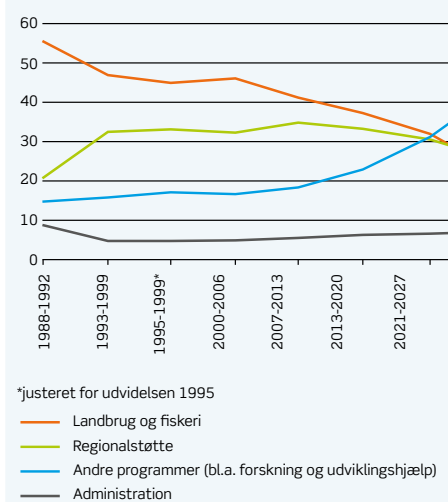
Støtte til landbruget er i dag den største udgiftspost i EU-budgettet.

Landbrugsstøtten skulle tidligere sikre, at der blev produceret nok fødevarer.

I dag er målet med støtten samtidig, at europæisk landbrug kan leve op til miljøstandarder og være konkurrencedygtigt med lande uden for Europa, som ofte også giver støtte til deres landmænd.

Kommissionen har foreslået, at landbrugsstøtten i de kommende år skæres ned.

UDVIKLINGEN I HOVEDPOLITIKOMRÅDER I EU-BUDGETTET (% AF SAMLET BUDGET)

Hjælp til Syd- og Østeuropa?

Støtte til de fattige regioner i EU fylder også meget i EU-budgettet. EU støtter f.eks., at der bygges broer og veje i Bulgarien. Også dette område har Kommissionen foreslået at beskære.

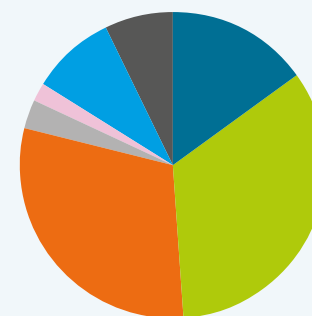
Støtten skal gøre fattige regioner rigere, så danske virksomheder kan sælge flere varer til disse regioner. Når forskellen mellem rige og fattige lande i EU bliver mindre, er risikoen for social dumping også mindre.

Støtten går primært til lande i Syd- og Østeuropa, men fattige regioner i velstående lande får også støtte.

EU-STØTTE TIL HERNING

I Herning er der ikke mange, der modtager støtte fra EU's regionalstøtte. Men et projekt får 3,75 mio. kr. fra EU's regionalfond. Det skal hjælpe virksomheder med at udvikle grønne forretningsmodeller, så de bruger mindre energi. I 2017 modtog landmændene i Herning Kommune 240,4 mio. kr. i EU-støtte.

KOMMISSIONENS FORSLAG TIL FORDELING AF EU'S MIDLER

- Forskning og innovation
- Regionalstøtte
- Landbrug og fiskeri
- Migration og grænser
- Sikkerhed og forsvar
- Udviklingshjælp uden for EU
- Administration

BETALERE OG MODTAGERE

Alle landene betaler til EU's budget, og alle landene får noget retur - til landmænd, broer eller forskningsprojekter.

Man er nettobetaler, hvis man betaler mere, end man modtager. I mange år fik Danmark mere retur, end vi betalte, men sådan er det ikke i dag. Danmark er blandt de rigeste lande og derfor nettobetaler - ligesom Tyskland, Frankrig og Storbritannien. Lande som Rumænien, Polen, Ungarn og Grækenland er blandt nettomodtagerne.

Hvor stort skal budgettet være?

Kommissionen, Europa-Parlamentet og mange af nettomodtagerne ønsker et større budget. Andre lande og den danske regering ønsker at fastholde EU-budgettet på 1 pct. af BNI.

EU's budget kunne også være langt mindre. De to største udgifter - landbrugs- og regionalstøtte - betales af EU-landene og fordeles tilbage til EU-landene. Men bliver pengene bedre af at blive udbetalt gennem EU, end hvis EU-landene selv stod for opgaven?

HVAD ER BNI?

Bruttonationalindkomsten (BNI) er den samlede indkomst, der skabes i et land.

Er EU's budget stort eller lille?

Kommissionen har foreslået, at EU's budget for 2021-2027 skal være på 8.451 mia. kr.

Det er et stort tal. Det skal også række over 7 år, 27 lande og ca. 450 millioner. indbyggere.

Sammenlignet med nationale offentlige budgetter er EU's budget lille. Men EU står heller ikke for dyre velfærdsopgaver som pensioner og skoler.

Om Kommissionens forslag er en stigning eller et fald i forhold til EU's budget i dag, afhænger af, hvordan man regner på tallene. F.eks. om man regner i absolutte tal eller procent.

Aktørerne i forhandlingerne bruger forskellige tal, fordi de har forskellige interesser.

Ingen retsstat, ingen penge?

Kommissionen og et bredt flertal af EU-landene mener, at den polske regering har for stor indflydelse på de polske domstole og dermed truer princippet om domstolenes uafhængighed.

Kommissionen har foreslået, at EU-støtte fremover skal kunne stoppes, hvis der ikke er et vel fungerende retsvæsen, og snyd ikke bliver straffet.

Polen er et af de lande, der modtager mest støtte fra EU. I 2016 modtog Polen 74,57 mia. kr. i støtte.

Rabatter eller ej?

Den største del af EU's indtægter kommer fra EU-landene. De betaler den samme andel af deres BNI til EU. Det betyder, at de rige lande betaler mest. Flere af de rige lande får imidlertid rabat på deres bidrag til EU-budgettet.

Nu skal der forhandles i EU om, hvorvidt disse rabatter skal fortsætte. Danmarks rabat er ca. 1 mia. kr. om året.

RABATLANDE

Storbritannien, Tyskland, Holland, Sverige, Østrig og Danmark.

Ministre fra EU-landene drøfter EU's budget. Kilde: EU.

DANMARK OG EU-BUDGETTET

Danmarks betaler knap 2 % af EU's budget, svarende til ca. 18 mia. kr. om året.

Danmark modtager især EU-støtte til landbruget, men også til forskning og infrastruktur. EU giver f.eks. et stort milliardbeløb til Fernern-forbindelsen fra Lolland til Tyskland.

Ifølge Kommissionen er Danmarks andel af betalingerne 5,5 mia. kr. mere end det, vi får tilbage.

Nye indtægter?

Kommissionen har foreslået, at EU får nye indtægter, så budgettet er mindre afhængigt af EU-landenes bidrag.

Forslag til nye EU-indtægter:

- en fælles selskabsskat
- handel med CO₂-kvoter
- en afgift på plastikaffald.

Tanken er ikke helt ny. I dag går en del af tolden på varer fra ikke-EU-lande således til EU.

Hvilket EU, hvilket budget?

EU's budget er et resultat af forhandlinger igennem EU's historie. EU-landene kan beslutte, om budgettet skal se helt anderledes ud. Men ofte kæmper hvert land for at holde fast i den udgiftspost, hvorfra de selv kan hive mange EU-penge hjem.

EU's budget hænger tæt sammen med, hvad EU skal være. Vi skal finde ud af, hvor pengene skal komme fra. Skal der skæres ned på landbrugsstøtte og støtte til de mindre udviklede EU-lande i Øst- og Sydeuropa? Eller skal EU-budgettet være større for at løse flere opgaver?

Dilemmaer

NÅR POLITIKERE DISKUTERER OG TRÆFFER BESLUTNINGER OM EU'S BUDGET, STÅR DE OFTE I NOGLE SVÆRE DILEMMAER SOM F.EKS.:

- 1** Skal EU-landene betale mere til EU's budget, så EU kan tage sig af flere opgaver? Eller skal fokus være på at holde EU-budgettet i ro eller skære det ned?
- 2** Skal EU's budget se ud nogenlunde som nu, eller er der brug for, at EU's budget tilpasses til et EU med flere, færre eller andre opgaver?
- 3** Skal EU fortsat bruge flest penge på landbrug og mindre velhavende EU-lande, eller skal pengene i stedet gå til områder som klima, grænsekontrol, sikkerhed og forskning? Eller er det unfair over for landbruget, som globalt konkurrerer med andre statsstøttede landbrugssektorer?
- 4** Skal EU tage støtten fra EU-lande, der ikke overholder grundlæggende rettigheder i EU, eller skal EU lade være med at blande budget og nationale retssystemer sammen?
- 5** Skal lande – såsom Danmark – der betaler mere til EU-budgettet, end de får tilbage, have rabat på deres bidrag til EU's budget? Eller skal de rigere lande betale den samme andel af deres BNI til EU-budgettet som de andre lande?
- 6** Skal EU indføre skatter på plastik og CO₂ for dels at skabe et mere bæredygtigt samfund, og samtidig få egne indtægter, der er uafhængige af EU-landenes bidrag? Eller skal EU-landene fortsat selv bestemme over skatterne?

Foto: Shutterstock

FIND MERE INFORMATION
OM EU'S BUDGET PÅ WWW.EU.DK

